Raadsvoorstel
Openbaar

Onderwerp
Zienswijze op begrotingswijziging frictiekosten bedrijfsvoering VRGZ en GGD

Programma	Veiligheid	**Collegebesluit**	1 september 2026
Portefeuillehouder	H.M.F. Bruls	**Behandeldatum Raad**	
		Status	Openbaar

Samenvatting
De raad wordt voorgesteld om in te stemmen met de begrotingswijziging 2026 van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid inzake de incidentele frictiekosten voor de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD Gelderland-Zuid.

De ontvlechting vloeit voort uit het definitieve besluit van de algemeen besturen van de VRGZ en de GGD Gelderland-Zuid om uiterlijk 31 december 2027 twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties in te richten.

De totale incidentele kosten worden geraamd op € 2,25 miljoen. Na inzet van € 750.000 uit bestaande middelen resteert een gezamenlijk te financieren bedrag van € 1,5 miljoen. Voor de gemeente Nijmegen bedraagt dit bedrag € 481.633. Dit is opgebouwd uit € 331.685 voor de VRGZ en € 149.948 voor de GGD Gelderland-Zuid.

Voorstel
1. De zienswijze over de begrotingswijziging van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid vast te stellen, waarin wij het volgende voorstellen:
   a. In te stemmen met de begrotingswijziging 2026 inzake de incidentele frictiekosten voor de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD Gelderland-Zuid.
   b. Aandacht te vragen voor sturing op uitgangspunten en kostenbeheersing.
2. De brief aan het Dagelijks Bestuur van de GR Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met de zienswijzen vast te stellen.
3. De financiële gevolgen van de begrotingswijziging te verwerken.

Aanleiding
De gemeente Nijmegen neemt deel aan de gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid (VRGZ).

De VRGZ en GGD Gelderland-Zuid (GGD GZ) werken sinds 2013 samen in een gezamenlijke bedrijfsvoeringsorganisatie. Naar aanleiding van diverse onderzoeken naar de toekomstbestendigheid van deze samenwerking hebben de algemeen besturen van VRGZ en GGD GZ in december 2025 een richtinggevend besluit genomen om toe te werken naar twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties. In april 2026 hebben beide algemeen besturen dit besluit definitief vastgesteld.

De ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering brengt incidentele kosten met zich mee voor het ontvlechten van systemen, contracten, processen en personeel en voor het

inrichten van twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties. Het Dagelijks Bestuur van de VRGZ heeft daarom een begrotingswijziging 2026 aan de deelnemende gemeenten aangeboden.

De raad wordt op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen in de gelegenheid gesteld een zienswijze in te dienen op deze begrotingswijziging.

Relevante besluitgeschiedenis

- De algemeen besturen van VRGZ en GGD GZ hebben in december 2025 een richtinggevend besluit genomen om toe te werken naar twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties.
- In april 2026 hebben beide algemeen besturen dit besluit definitief vastgesteld.

Beoogde impact: kaderstelling

De ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering moet leiden tot twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties die beter aansluiten bij de wettelijke taken, bestuurlijke verantwoordelijkheden en toekomstige ontwikkelingen van beide organisaties.

Met het geven van een zienswijze kan de raad richting geven aan de financiële kaders waarbinnen deze ontvlechting wordt uitgevoerd en aandacht vragen voor de beheersing van kosten en risico's.

Met het geven van de zienswijze dragen we bij aan de volgende ambities, doelen en activiteiten uit de doelenboom:

Ambitie 3: We zijn een stad waarin de openbare orde en fysieke veiligheid zijn geborgd. Veiligheidsmaatregelen zijn altijd redelijk, billijk en evenwichtig.
Doel 3: We voorkomen en gaan branden, ongevallen, rampen, crises en sociale en fysieke gevolgen die daarmee samenhangen tegen.
Activiteit: We controleren, werken samen met en leveren een bijdrage aan de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid met het oog op het voorkomen en bestrijden van rampen en crises.

Argumenten

1.1. *De begrotingswijziging geeft uitvoering aan een reeds genomen bestuursbesluit.*
De algemeen besturen van de VRGZ en GGD Gelderland-Zuid hebben in april 2026 definitief besloten de gezamenlijke bedrijfsvoering uiterlijk per 31 december 2027 te beëindigen en voor beide organisaties een eigen bedrijfsvoeringsorganisatie in te richten. De voorliggende begrotingswijziging betreft de financiële uitwerking van dit besluit en voorziet in de dekking van de incidentele frictiekosten die noodzakelijk zijn om de ontvlechting mogelijk te maken.

1.2. *De ontvlechting is noodzakelijk vanwege organisatorische, financiële en fiscale ontwikkelingen.*
Uit de uitgevoerde onderzoeken blijkt dat de huidige samenwerking niet langer optimaal aansluit bij de behoeften van beide organisaties.
Daarnaast brengt het huidige fiscale construct van kosten voor gemene rekening (KGR) toenemende risico's met zich mee. De gekozen ontvlechting biedt een structurele oplossing voor deze knelpunten.

1.3. *De zienswijze biedt de raad de mogelijkheid aandachtspunten mee te geven.*
De begrotingswijziging ziet op een eenmalige gemeentelijke bijdrage van €1,5 miljoen in totaal. De kosten voor de gemeente Nijmegen voor de VRGZ bedragen € 331.685. De raad kan met de zienswijze nadrukkelijk meegeven dat deze kosten doelmatig moeten worden ingezet en tot het noodzakelijke moeten worden beperkt en te verzoeken om niet-benodigde middelen terug te laten vloeien naar gemeenten.

1.4. De zienswijze sluit aan bij de wettelijke bevoegdheid van de gemeenteraad binnen de gemeenschappelijke regeling.
De gemeenteraad heeft het recht om een zienswijze in te dienen op begrotingswijzigingen van verbonden partijen. Dit volgt uit de gemeenschappelijke regeling artikel 32 van de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Gelderland-Zuid. Daarmee kan de raad zijn kaderstellende en controlerende rol invullen.

Kanttekeningen

1.1. De kostenraming betreft een maximumraming.
De geraamde frictiekosten zijn gebaseerd op de huidige inzichten in de ontvlechting van systemen, contracten, processen en personeel. De daadwerkelijke kosten kunnen lager uitvallen.

1.2. Een zienswijzebrief biedt geen garantie dat het bestuur van de VRGZ de input van de raad opvolgt.
Met een zienswijzebrief geeft de raad een reactie op de begrotingswijziging 2026. Het Dagelijks Bestuur geeft een reactie op de zienswijze, maar het Algemeen Bestuur is bevoegd om de wijziging vast te stellen. Zij kunnen ervoor kiezen om de input uit de zienswijze niet (volledig) over te nemen.

Financiën

De eenmalige frictiekosten voor de ontvlechting en het opzetten van twee zelfstandige bedrijfsvoeringsorganisaties worden door de VRGZ en de GGD GZ gezamenlijk geraamd op €2,25 miljoen. Deze raming is onder andere gebaseerd op:

- Kosten voor het (her)inrichten van processen, systemen en contracten;
- Externe kosten (zoals inhuur en (juridisch) advies).

Een deel van deze kosten wordt gedekt door een specifiek gevormde reserve, opgebouwd uit:

1. Gerealiseerd resultaat over 2025 van de GGD GZ (€500.000)
2. Het verwachte resultaat over 2026 van de GGD GZ (€250.000)

Na de inzet van deze middelen resteert een gezamenlijk te financieren bedrag van in €1,5 miljoen. Dit restant wordt toegerekend aan de VRGZ en GGD GZ op basis van de verwachte verdeling van de kosten tussen beide organisaties.

Voor de gemeente Nijmegen bedraagt dit bedrag € 481.633. Dit is opgebouwd uit € 331.685 voor de VRGZ en € 149.948 voor de GGD GZ. Deze kosten zijn opgenomen in de voortgangsmonitor.

Participatie

- Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio Gelderland-Zuid en de GGD GZ hebben op 26 mei 2026 de raad een raadsinformatiebrief aangeboden over de ontvlechting van de gezamenlijke bedrijfsvoering van de VRGZ en de GGD GZ.

Communicatie
Er wordt een zienswijzebrief aan het Dagelijks Bestuur van de VRGZ gestuurd.

Vervolg
- De voorgestelde zienswijzebrief wordt, voor de gestelde termijn van 3 oktober 2026, aan het Dagelijks Bestuur van de VRGZ gezonden worden.
- De zienswijze brief inclusief de opmerkingen kan geagendeerd worden op de besluitvormingsronde op 14 oktober 2026.
- Na vaststelling wordt de definitieve zienswijzebrief naar de VRGZ gestuurd. Vaststelling vindt plaats in het Algemeen Bestuur op 5 november 2026.
-

Fatale termijn
De zienswijze dient voor 3 oktober 2026 kenbaar te worden gemaakt aan het Dagelijks bestuur van de VRGZ.

Bijlagen
Bijlage 1 Voorlopige zienswijzebrief
Bijlage 2 Raadsbrief begrotingswijziging frictiekosten bedrijfsvoering VRGZ en GGD